

Мета освіти: розвиток індивіда, його особистісних здібностей, які потрібні йому і суспільству; забезпечення ефективною самоосвіти за межами освітніх систем. Цілі освіти визначаються політикою держави, навчальними закладами. Цілі освіти - це свідомо визначені, очікувані результати, яких прагне досягти дане суспільство, країна за допомогою сформованої системи освіти. Це конкретний опис програми розвитку людини засобами освіти, опис системи знань, умінь, навичок і відносин, якими повинен опанувати після закінчення навчального закладу індивідуум, що навчається.

Зміст освіти складають: система знань про природу, суспільство і себе; система загальних інтелектуальних і практичних навичок і умінь; досвід творчої, пошукової діяльності; досвід ціннісного ставлення до об'єктів або засобів діяльності людини.

Освіта як процес відображає етапи та специфіку розвитку освітньої системи, яка змінюється за конкретний часовий період. На сучасному етапі можна виділити наступні характеристики освіти як процесу: гуманізація, диверсифікація, інтеграція, впровадження нових технологій, формування творчої особистості, індивідуалізація, стандартизація, інформатизація.

Зміст освіти формується на наступних принципах: науковість, послідовність, систематичність, історизм, відповідність віковим можливостям, зв'язок із життям, актуальність.

Підстави для розвитку освіти - нові концепції і моделі на рівні держави, регіону, навчального закладу, нові освітні стандарти. Це процес, керований державою, науково-педагогічними установами, педагогами, батьками, учнями.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ **В.Б. Попович, С.Є. Дейнека, І.Й. Сидорчук, Н.Д. Яковичук**

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Мікробіологія – одна із фундаментальних медичних наук, що вивчається студентами медичних ВНЗів. Знання медичної мікробіології має велике значення, оскільки кожному лікарю необхідно знати, наприклад, лабораторну діагностику інфекційних захворювань, їх профілактику.

Предмет мікробіологія, вірусологія та імунологія належить до числа наук, знання яких необхідно кожному лікарю та медичному працівнику, так як вони вирішують самі і сприяють вирішенню багатьох медичних проблем. Тому викладання цієї дисципліни має зайняти гідне місце в системі навчання студентів у медичних вищих навчальних закладах.

З переходом на нову багаторівневу систему медичної освіти особливого значення набуває, так само як і для інших фундаментальних та клінічних дисциплін, якість викладання мікробіології, вірусології та імунології, яке має регламентуватися досконалішими навчальними програмами, адаптованими до нової системи медичної освіти.

Мікробіологія вивчає будову, життєдіяльність, екологію мікробів - найдрібніших форм життя, невидимих неозброєним оком. Відповідно до різноманітного мікросвіту, його особливостей, по суті, включає наступні дисципліни: бактеріологію, вірусологію, мікологію. А також тісно до них примикає, інтегрує, взаємодіє імунологія, як наука, що вивчає способи і механізми захисту від генетично чужорідних речовин, у тому числі мікробів і їх продуктів, з метою збереження гомеостазу, структурної та функціональної цілісності організму. Захворювання імунної системи або вплив на її роботу різних екологічних і внутрішніх факторів, у тому числі вірусів, бактерій, веде до ряду серйозних порушень у діяльності всього організму.

Розвиток мікробіології як науки тісно пов'язаний з мистецтвом шліфування скла і алмазів та виготовленням перших мікроскопів (З. Янсен, 1590; Г. Галілей, 1610; Р. Гук, 1665). Першим дивовижним «мисливцем за мікробами», який заглянув у цей таємничий невидимий світ живих істот, був голландський торгівець полотном, сторож судової палати Антоній Левенгук (1632-1723). Саме цього часу починається перший так званий «морфологічний період» в історії розвитку мікробіології.

Сучасні аспекти медичної мікробіології відображають велике та важливе значення знань про інфекцію та імунітет, антибіотики та інші хіміотерапевтичні препарати. Мікробіологія розробляє сучасні методи бактеріологічних, вірусологічних та імунологічних досліджень і їх використання при лабораторній діагностиці інфекційних хвороб, застосування вакцин, імунологічних препаратів та еубіотиків для їх специфічного лікування і профілактики.

За останні кілька десятиліть мікробіологія має величезні досягнення. Запропоновано високоефективні вакцини, такі як дифтерійну, туляремійну, поліомієлітну, корову, паротитну, проти жовтої гарячки, лихоманки Ебола. У глобальному масштабі переможено натуральну віспу. Медицина добилася значних успіхів у лікуванні інфекційних хвороб антибіотиками, сульфаніламідними та нітрофурановими препаратами. Лікарі мають можливість успішно лікувати такі інфекційні хвороби, які в минулому давали високу смертність, - чуму, холеру, туберкульоз, ботулізм, сибірку, дифтерію, скарлатину, сепсис, пневмонію та ін. Найбільшого прогресу досягла сучасна імунологія. Сьогодні вже створена загальна імунологічна концепція, яка об'єднала інфекційний і неінфекційний розділи імунології, досліджені центральні і периферичні органи імунної системи. Розробка ефективних вакцин проти грипу, гепатитів і СНІДу - надзвичайно актуальна проблема для мікробіологічної науки. Тому у здобутих досягненнях є невід'ємна заслуга вчених-мікробіологів.